

ע. דרך ההדפסה1. דפוס אופסט או דפוס דיגיטלי

אין הבדל ביניהם באיכות
והכל תלוי בענין הכמות.
בכמות גדולה
ההמלצה המועילה
היא לוחות
כי כך תשלם פחות,
ואילו בהזמנה
של כמות קטנה
הדיגיטלי יותר משתלם
כי עליו פחות תשלם²⁶⁰.

2. כמה עותקים להדפיס

כמה עותקים להדפיס
בלא להכביד על הכיס?
רבים מתבלבלים
ותלוי את מי שואלים,

בתבשיל אבל בריבוי הוא מקלקלו ומקדיחו), יעוי"ש. ומובא בספר מעשה צדיקים (לר' אברהם כלפון זצ"ל, סימן קמ"ו), שהרז"ה בצעירותו היה נוהג כל בוקר קודם לימודו לרכוב שתי שעות על סוס ולטייל, והסביר הרז"ה שזה כדי לתת חלק לסט"א שלא תעכב אותו ללמוד, עיי"ש. והרי לנו שיש עניין להקפיד לא רק באותם דברים מסוימים שקבעו חז"ל. 260. דפוס 'אופסט' נעשה בעזרת לוחות, לעומת זאת הדפוס ה'דיגיטלי' מתבצע ישירות מהמחשב. בימינו כמעט ואין הבדל ביניהם באיכות. אמנם, בהוצאת כמות קטנה של עותקים (בין 500 ל-1000), משלמים פחות בדיגיטלי; ואילו בכמות גדולה, עדיף האופסט, וכנ"ל. כל זה אמור באופן כללי, ויש להתייעץ עם בית הדפוס בכל מקרה לגופו.